

N:o 84.

Ank. till Riksd. kansli den 19 april 1907 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående ändrings- och tillbyggnadsarbeten å krigsskolans gymnastikhus m. m.

(1:a U. A.)

Uti en den 18 januari innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (n:o 60) har Kungl. Maj:t, under åberopande af ett vid propositionen fogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att för utförande af ändrings- och tillbyggnadsarbeten å krigsskolans gymnastikhus samt för anskaffning af tidsenlig gymnastikredskap må användas 65,000 kronor af fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar.

I detta ärende har departementschefen till åberopade statsrådsprotokollet anfört följande:

»Uti underdånig skrifvelse den 30 april 1904 har chefen för krigsskolan framhållit behovet däraf, att skolans gymnastikhus repareras och tillbygges för erhållande af större gymnastiksal och afklädningsrum, samt att ett förrådshus uppföres till förvaring af gymnastik- och sportattiralj. Med hänsyn till ökningen i antalet elever vid krigsskolan vore gymnastiksalen numera för öfningarna alldeles för liten och afklädningsrummet lämnade icke plats ens för halfva antalet elever vid

skolan. Byggnaden vore dessutom så föråldrad och bristfällig, att den i allt fall måste inom den närmaste tiden undergå omfattande reparationer. Innertak saknades och det befintliga yttertakets vore dels för tunnt, i följd hvaraf betydande värmeförlust uppstode, dels ock för svagt att kunna uppbära någon gymnastikattiralj. Fönstren, delvis skylda af ribbstolarna, insläppte ett alltför sparsamt dagsljus. Härtill komme, att inredningen vore gammalmodig och ej stode i öfverensstämmelse med de föreskrifter, enligt hvilka gymnastiköfningarna vid arméns truppförband skulle utföras. Ny gymnastikinredning borde fördensskull anskaffas, för att elevernas utbildning i gymnastik skulle kunna på ett tillfredsställande sätt bedrivas.

I samband med gymnastikundervisningen öfvades äfven, enligt nutida fordringar, flera slags idrotter. Den härför erforderliga sportattiraljen jämte de velocipeder, hvarmed flertalet af befälet och samtliga elever vore utrustade för sommaröfningarna, hade, innan reservofficerskurser anordnades vid skolan, inrymts i den förutvarande, nu till lektionssal för reservofficersvolontärerna inredda äldre gymnastiklokalen eller i något för tillfället ledigt logement. Då något sådant förvaringsrum numera ej finnes för berörda ändamål disponibelt, vore det nödvändigt, att ett förrådshus uppfördes till förvaring af såväl omförmälda, till ett antal af omkring 200 uppgående velocipeder som skolan tillhörig idrottsmateriel såsom skidor m. m.

Enligt verkställd utredning angående sättet för afhjälpan af omförmälda olägenheter och brister samt inom fortifikationens byggnadsafdelning uppgjorda ritningar och kostnadsförslag å de för ändamålet erforderliga arbeten borde nytt tak anbringas, gymnastiksalen göras rymligare genom borttagande af läktaren och tillägg af det befintliga afklädningsrummet samt ett nytt sådant förläggas i en utbyggnad på gymnastikhusets norra gafvel, hvarjämte ett förrådshus skulle uppföras vid gymnastikhusets södra gafvel. Kostnaderna för samtliga dessa arbeten och för anskaffning af tidsenlig gymnastikredskap uppginge till 51,000 kronor, hvilket belopp chefen för krigsskolan anhölle måtte i nåder anvisas.

Öfver berörda, af t. f. inspektören för militärläroverken förordade förslag till ordnande af gymnastiklokalen vid krigsskolan har yttrande inhämtats från föreståndaren för gymnastiska centralinstitutet. Med vitsordande af nödvändigheten att åtgärder vidtoges för utvidgande af gymnastiksalen och åstadkommande af förbättrade anordningar i öfrigt, har föreståndaren för nämnda institut i hufvudsak anslutit sig till det uppgjorda förslaget, men tillika mot detsamma gjort åtskilliga anmärk-

ningar såsom i fråga om ventilationen, belysningen, uppvärmningen, afklädningsrummets för knappa utrymme samt det föreslagna antalet duschar, hvilket han ansåge böra ökas, m. m.

T. f. inspektören för militärläroverken, som i anledning af de utaf bemälda föreståndare framställda anmärkningar anbefallts att efter chefens för krigsskolans hörande i ärendet afgifva utlåtande, har, enligt underdånig skrifvelse den 21 maj 1906, ansett en del af de föreslagna förändringarna böra genomföras samt andra visserligen önskvärda, men af beskaffenhet att, hufvudsakligen af kostnadsskäl, ej kunna förordas.

Sålunda ansåge han, att de uttalade önskemålen i fråga om ventilationen kunde tillgodoses samt att, då gas- och vattenledningar funnes framförda till Karlberg, dessa ledningar borde utsträckas jämväl till gymnastikhuset, hvarigenom lämplig belysning med auerlampor kunde anordnas och ett erforderligt antal duschar erhållas. Däremot funne han sig icke kunna tillstyrka af föreståndaren för gymnastiska centralinstitutet förordad anläggning för så kallad centraluppvärmning, hvilken anläggning skulle medföra en utgift af omkring 17,000 kronor, hvarförutom driftkostnaden komme att ställa sig betydligt högre än för eldning med kaminer.

Vidkommande det ingifna kostnadsförslaget, som vore uppgjort redan under år 1904, hade fortifikationens byggnadsafdelning under hand meddelat, att detsamma med hänsyn till därefter inträffade prisstegringar å såväl materialier som arbetskraft borde höjas från 51,000 till 56,000 kronor. Härtill komme utgifterna för gas-, vatten- och afloppsledningars framdragande till gymnastikhuset, beräknade till 2,400 kronor, samt för planeringar och vägar, 400 kronor, hvadan samtliga kostnader komme att uppgå till 58,800 kronor; och hemställer t. f. inspektören för militärläroverken, att sistnämnda belopp måtte ställas till chefens för krigsskolans disposition för utförande af erforderliga ändrings- och tillbyggnadsarbeten å skolans gymnastiklokal m. m.

Arméförvaltningen, som för sin del äfven anser de ifrågasatta anordningarna beträffande gymnastikhusets tillbyggande m. m. vara af behovet synnerligen påkallade, tillstyrker, att de för arbetenas verkställande nödiga medlen måtte anvisas från fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar.

Af den i ärendet förebragta utredningen framgår, att krigsskolans gymnastikhus måste snarast möjligt undergå en omfattande reparation äfvensom en afsevärd utvidgning. Jag tillåter mig i detta hänseende erinra därom, att Riksdagens år 1905 församlade revisorer, hvilka besökt krigsskolan, i sin berättelse (sid. 96) anmärkte, att krigsskolans

gymnastikhus saknade nödiga afklädningsrum, hvarjämte taket befunne sig i ett bristfälligt skick. Det måste anses af stor vikt, att öfningarna i gymnastik med krigsskolans elever kunna bedrivas på ett för utbildningen fullt ändamålsenligt och tidsenligt sätt. Härvid bör särskildt ihågkommas, att dessa elever, efter befordran till officerare, skola i sin ordning tjänstgöra såsom instruktörer vid vederbörliga truppförband, hvarest i sammanhang med uppförandet af nya kaserner moderna kraf på lokaler och andra anordningar för gymnastiköfningarna blifvit eller varda iakttagna.

I fråga om de tillbyggnads- m. fl. arbeten, som äro för ändamålet erforderliga, anser jag t. f. inspektörens för militärläroverken förslag, hvilket i hufvudsak ansluter sig till en af chefen för krigsskolan verkställd utredning och undersökning i ämnet, böra följas, dock med iakttagande att sådana af föreståndaren för gymnastiska centralinstitutet föreslagna anordningar, hvilka icke ingå däri men under arbetets fortgång kunna visa sig ändamålsenliga och utan afsevärd kostnad genomförbara, jämväl böra vidtagas.

Beträffande den af t. f. inspektören för militärläroverken i början af år 1906 verkställda beräkningen öfver kostnaderna — däri inberäknadt anskaffandet af gymnastikredskap — anser jag, med hänsyn till de afven efter denna tid inträffade prisstegringar, att kostnadssumman bör beräknas något högre, förslagsvis till 65,000 kronor, för att den må visa sig tillräcklig.»

Härjämte har departementschefen förklarar, att han i likhet med arméförvaltningen ansåge, att förevarande kostnader, till hvilkas bestridande, med hänsyn till den erforderliga summans storlek, krigsskolans anslag ej lämnade tillgång, lämpligen kunde bestridas från fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot föreliggande framställning, hemställer,

att Riksdagen må medgifva, att för utförande af ändrings- och tillbyggnadsarbeten å krigsskolans gymnastikhus samt för anskaffning af tidsenlig gymnastikredskap må användas 65,000 kronor af fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar.

Stockholm den 19 april 1907.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.